



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

22. Dies Novemb. Quid prodest, quia hymnum cantat tua lingua, si
sacrilegium exhalat tua vita?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

pedis tollebat, toties gradum virtutis attollebat. Amas Divinæ gratiæ charismata, virtutes gratiæ comites, dona istis superaddita? At nemo illis locupletior Mariâ. (a) Quanta enim in una Virgine species virtutum emicant, secretum verecundiæ, vexillum fidei, Devotionis obsequium. Ama Mariam mi anime, ita de te meritam, ut uni illi post Deum debeas, quidquid boni es meritus; atque adeò nisi amorem rependas, nihil tuâ dignum obligatione rependas. Quod si enim amas & jure amas illos, qui te in vitam hanc mortalem, mortis prius, quàm vitæ genuerunt, dic age, Maria tibi amorem, & te amor, ac vitæ generavit. Quod si amas, & merito suo amas, qui sibi amorem tuum beneficium suis obligarunt; dic age, majoribus, ac præstantioribus te, totumque sibi mundum obligavit Maria. Quod si amas qui te honoris, fortunarum vitæ periculis, qui te hostium insidiis, obtreptatorum injuriis vendicarunt; dic age, diaboli insidiis, mundi illecebris, carnis stimulis te liberavit Maria. Ita ama mi amice, non errabis, amando, nec peribis errando, ut amare possis, dic ô Mater amabilis, patere te amari. O Mater amoris, genera in me amorem.

Vis mentem esse piam? cole totâ mente Mariam.

22. DIES NOVEMB.

Quid prodest, quia hymnum cantat tua lingua, si sacrilegium exhalat tua vita? S. Augustinus in ps. 102.

Musica non tantum est vocum sed morum. I.

Subsequitur licet non passibus æquis, Dominam ancilla, heram pedissequa, Reginam virginum,

(a) Idem.

ginum, cultrix virginittatis, Mariam, Cæcilia, quâ tantum gloriatur Italia, quantum Agathâ Sicilia. Hæc quia gnara musicæ, præses est musicorum. Sed nullus est peritus amandi, qui est imperitus cantandi. Amare enim est cantare; quid enim est amor, nisi harmonicus quidam concentus, sive consensus inter hominem superiorem, & inferiorem, dum corpus subest animæ, & illa præest? Canat ergò Ratio superiorem, pars illa ignobilior, sive sensualis, bassum. Deinde ipsa ratio debet sustinere partem superioris, magnâ in Deum fiduciâ, & simul bassi sui dissidentiâ. Jam mitte te deorsum & dic cum Abrahamo: (a) *Loquar Domino, cum sim pulvis & cinis.* Ecce bassum. Jam ascende superius, & dic cum Paulò: (b) *Nostra conversatio in cælis est.* Ecce superiorem. Iterum crede illud ut veritatis affatum, quia Christi pronuntiatum, (c) *sine me nihil potestis facere;* sed iterum attolle animos, & dic cum Paulo: (d) *omnia possum per eum, qui me confortat.* Hic habes duo extrema, Nihil & Omnia; nihil est bassus, omnia, superior: quid minus quàm nihil, quid plus quàm omnia? itaque ex discordantibus hominis superioris, & inferioris motibus, quasi fidibus concordia, est jucundissima cælitibus Musica; sic cantare, est piè amare.

II. Cavendum est in hoc concentu, ne discordet lingua à vita, ut concordent dicta, & acta; ne dum spiritus Deo modulatur, caro sibi blandiatur; ne illo canente hymnum, hæc exhalet sacrilegium. Musica nos monet, ut sicuti è varietate vocum ac fidium grata & consentiens oritur symphonia, ita omnes animi motus, & actiones in dulcem harmoniam

Nnn 3

Divi-

(a) Gen. 18. 27. (b) Phil. 3. 20. (c) Joan. 15. (d) Phil. 4. 13.

Divinæ legis, eo convenient. Est enim illa vis cantus Religiosi, ut per aures sese placidè in animum insinuans, turbulentos, si qui sint, motus summâ æquabilitate componat, & instar Poëtici Nepruni, tumida æquora placet. Cùm ventus ambitionis, ac furentis iracundiæ, sævos attollit fluctus; cùm mœror subsidit, & furit æstus arenis; cùm libido inquietat, cùm aliæ perturbationes violentiùs incitantur, ad dulcem chori sonitum venti ponunt, neque iners quædam malacia, sed pulcherrima placidi maris effigies consequitur, coercetur libido exultans, atque ruens in animi perniciem, gloriæ ardor continuò restringitur, implacabilis iræ vis, & cupido ultionis tranquillatur: sed longè acceptior est illa musica, quæ resonat potiùs moribus, quàm vocibus. Audi hîc Ambrosium id ipsum insinuantem (a) Psalterium est homo consummatus in Christo, in quo sicut arte concinentium resonant opera canora virtutum. Hisce affonat D. Chrysostomus: (b) Hic non est opus citharâ, neque nervis extentis, neque plectro, nec arte, nec ullis instrumentis: sed si velis, te ipsum efficies citharam, cùm carnis membrâ morte affeceris, & anima cum corpore pulchrum concentum effeceris. Dum enim non concupierit caro adversus spiritum, sed illius jussu cesserit, melodiam efficies spiritualem.

III. Denique nos posse non modò linguâ, sed singulis totius corporis membris concinere & piè modulari, idem D. Chrysostomus alibi probat. (c) possumus per oculos canere, non tantùm per linguam, & per manus, & per pedes, & per aures; quando enim unumquodque eorum facit ea, quæ Deo honorem, & gloriam adferunt,

(a) In Psal. 30. (b) in Ps. 41. (c) in Ps. 143.

utpotè dum oculus non impudicè aspexerit, dum manus non ad rapinam, sed eleemosynam se extenderint; dum ad psal-
mos, & auditiones spirituales suscipiendas, aures parata fue-
rint: dum pedes ad Ecclesiam concurrerint: dum cor non do-
let struere, sed charitate scatet, fiunt psalterium, membra cor-
poris, & canunt canticum novum, non verbis solis, sed rebus
ipsis. Ecce quomodò possimus canere non tantum
fistibus, sed pedibus; non tantum chordis, sed corde.
Sicuti sanguis innocentis, noxiè effusus, habet vocem,
quæ ad cælum clamat; sic & modestia, & pudicitia,
& temperantia, habet vocem, quâ modulatissimè can-
tat: sic tota vita Cæcilie, fuit suavissima harmonia
Musice. Virtus quævis est similis Musice, imprimis
iusto placet, & deinde etiam vitiosis, qui quod in se
non servant, in aliis observant. Musica & musicum
delectat, & musice ignaros: Cithara & virtus, manu
agitur, & delectat animum. Hinc juxta proverbium:
*Qui non libenter audit musicum, vel est Angelus, vel est asi-
nus.* Angelus, quia cœlesti harmoniâ assuevit, hanc
inconditam præ illa despicit? asinus, quia ob bardæ
indolis stoliditatem, plus illi placet inconcinuus ru-
gitus, quàm artificiosus concentus. Simus potius
similes Angelo, quàm asino; tamen, cum simus in
valle lachrymarum, potius oportet plangere, quàm
plaudere; suspendere organa, quàm concinere;

Hic tantùm planctus, resonent super æthera cantus.

23. DIES NOVEMB.

Deus est omnia quæ sunt, & nihil eorum quæ sunt.

S. Dionysius de Div. Nom. c. I.